

Обучението като средство за заетост

Брой 1, юни 2007

Скъпи читатели,

Добре дошли на страниците на нашия първи български бюлетин по проект “Обучението като средство за заетост”, финансиран от Европейския съюз. За целите на проекта беше създаден консорциум, който се състои от Институт за независим живот – Швеция, Центровете за независим живот в Германия, Дъблин, Хелзинки, Солун Iniciativas y Estudios Sociales - Испания, Интеграция – Полша и Apeirons - Латвия.

В началото България се включи в проекта като асоцииран партньор, който допринесе за общите резултати и се възползва от възможността за обмяна на опит, методология и т.н. От началото на 2007 г. Център за независим живот – София получи финансиране за популяризиране на дейностите по постигнатите резултати от международния проект, както и за изграждане на национална мрежа от работодатели, които биха приели в обучителните си програми хора с увреждания с всички необходими условия за техния пълноценен достъп.

Проектът е насочен към създаване на тясно сътрудничество с държавни агенции и организации в няколко европейски страни с цел осигуряване на достъп до обучителни и стажантски програми и на квалифицирани хора с увреждания. За да се подобри ситуацията за младите хора с увреждания на пазара на труда, планираме да изготвим списък с възможности за включване в различни обучения и стажове, където младите хора могат да придобият ценен професионален опит и да се запознаят отблизо с начина на работа на водещи държавни агенции. Резултатите ще бъдат публикувани на електронната страница на Института за независим живот – Стокхолм в частта ѝ [Study and Work for All](#).

Повече за проекта и дейността на консорциума може да прочетете на: www.independentliving.org

Проектът се
осъществява с
финансовата подкрепа
на Европейския съюз

Новини по проекта

Проектът стартира от началото на 2006 година. Националните координатори от Швеция, Германия, Гърция, Финландия, Ирландия, Испания, Полша и Латвия започнаха работата си с изработване на списък от държавни институции, за да установят колко от тях предлагат обучителни и стажантски програми. Друга основна задача на координаторите бе да разберат колко от обучителните и стажантски програми са изрично обявени като достъпни и отворени за квалифицирани хора с увреждания.

В този брой на бюлетина основно ще погледнем по-отблизо каква е ситуацията в три страни: Германия, Гърция и Испания, като се запознаем с отговорите, които са получили след като са установили контакт с различни държавни институции. Ще опишем накратко пилотната програма на Европейския съюз за обучение на хора с увреждания и ще завършим с актуални новини.

Център за независим живот

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Европейския съюз

• Дейности на трите страни-партньори

Брой на организациите, с които е установен контакт:

Германия: До настоящия момент е установен контакт с 800 организации, предимно чрез електронна поща и около 60 чрез телефон.

Гърция: 18 министерства, 19 университета, 14 технологични образователни института, държавни обучителни центрове (не с всички, тъй като те са около няколко стотин общо). Въпреки това само няколко от тях в отговор на запитването са изпратили подробна информация за техните обучителни дейности. Все още обаче има множество звена на тези държавни институции, които трябва да бъдат интервюирани по отделно, тъй като много често те функционират като самостоятелни агенции във

връзка с обучителните програми и възможности, които предлагат на млади курсисти и стажанти.

Испания: чрез телефонни разговори е установен директен контакт с 24 държавни агенции, а 39 човека от тези агенции са били потърсени чрез електронна поща.

Колко държавни институции и агенции предлагат обучения и стажове?

Германия: Много от проучените институции предлагат обучения и стажове, различни по вид и продължителност.

Гърция: Много от ключовите държавни агенции организират формално обучителни програми и/или стажове. Някои от тези програми се провеждат по традиционно установена схема (напр. веднъж годишно).

Испания: Всички институции и агенции предлагат обучения, но предимно под формата на стажове.

Колко от тези организации изрично са посочили на техните интернет-страници, че са отворени и достъпни за хора с увреждания?

Германия: Държавните агенции са задължени по закон обучителните им програми и стажове да бъдат отворени и достъпни за всички хора.

Гърция: Има голям брой различни държавни агенции, които предлагат обучителни програми и стажове. Ето няколко примера: 124 обществени професионално-обучителни института в Гърция предлагат над 180 различни двугодишни обучителни програми (не повече от 4 семестъра). Твърди се, че всичките са отворени и за участници с увреждания. Въпреки това няма официални политически действия, които да показват начина, по който тези програми могат да бъдат достъпни за всички. Сградите на обществените професионално-обучителни институти е задължително да бъдат достъпни, следвайки националните законови изисквания свързани с достъпността на обществените сгради. В обществения (и частния) сектор има над 200 професионално-обучителни центъра, които организират неформално продължение на обучителните програми, съчетано с обучителни курсове и осигуряване на трудова заетост. 20 специализирани центъра за социално и професионално включване на хора с увреждания, които предлагат някакви разновидности на обучения и стажове и центрове за обучения на възрастни, които популяризират необходимостта от осъвременяване на обучителните, трудово-професионални и социални условия на една специфична "уязвима" социална група. По настоящем има 43 обучителни програми в центровете за обучения на възрастни (не повече от 250 часа всяка) за 56 010 обучени за периода 2005-2006 (съфинансирани от Европейския социален фонд).

Център за независим живот

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Европейския съюз

Испания: Не всяка агенция предоставя информация за обучителните си програми и стажове на своята интернет-страница. Там, където изобщо има такава практика, не се споменава за мъже или жени с увреждания. Единствено, когато човек желае да кандидатства, може да разбере дали те спазват „Кралската Директива 2271/2004“, която регламентира достъпа на хората с увреждания до заетостта в обща среда.

Какви отговори и/или каква обратна връзка е получена след поставяне на по-горните въпроси?

Германия: Много от интервюираните хора мислят, че хората с увреждания са включени без проблеми във всички програми. Въпреки това, на лице са трудности в практическото изпълнение на програмите, например, достъпността на сградите, условията и достъпността на работната среда и т.н. Не малка част от държавните служители са запознати с тези проблеми и се опитват да ги разрешат чрез „еднократни, малки“ решения, например, обмислят възможностите за ангажиране на хора с такива увреждания, за които могат да предложат подходящи условия. Много малко хора поддържат контакт с държавни институции, които имат желание и готовност да ги консултират или дори да им окажат помощ за създаване на подходящи условия за работа, например. Възниква и въпросът: Дали в ситуация, когато квалифициран човек с увреждане кандидатства за приемане на стаж, той ще бъде равнопоставено приет като човек без увреждане? Съществува сериозна разлика между теорията и практиката.

Гърция: Има организации, които директно обявяват, че понастоящем не са подготвени да приемат стажанти или служители с увреждания. Някои от тях не са запознати с изискванията за достъпност, тъй като никога не са имали в екипа си хора с увреждания или стажанти с увреждания, които да посещават стажовете, организирани от тях. Съществуват и няколко организации, които изглеждат отворени да популяризират политиките свързани с трудовата заетост на техните служители и бъдещи стажанти с увреждания.

В действителност, много от тези държавни агенции в последно време са принуждавани да спазват насоките от [action plan "Elements provided for the configuration policy of the Ministry of Internal, Public Administration and Decentralisation \(ΥΠΕΣΔΔΑ\), for the employees with disabilities"](#), подписан от министъра през април, 2006. Тази правителствена стъпка кара агенциите да бъдат по-добре подготвени и малко по-информирани по проблемите на достъпността, свързани с тяхната дейност.

В контекста на министерската политика за подобряване условията на труд на персонала, създаването и развиването на подходяща трудова среда за работниците с увреждания е изключително важно. За да разработи министерството пълна и цялостна политика за трудова заетост на хората с увреждания, ΥΠΕΣΔΔΑ отправи запитване към държавните агенции да отговорят на министерството чрез попълване на въпросници,

Център за независим живот

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Европейския съюз

включващи информация за: броя на техните служители с увреждания по сектори и специалности, институционалната рамка на процеса на наемане на служители, техните задължения и отговорности и накрая, проблемите, които срещат на работното си място, например, достъпност, условия на труд, работно време и т.н.

Испания: Много държавни служители не са запознати с факта, че съществува разлика между хора с и хора без увреждания, когато се касае до техните възможности да бъдат приети в обучителни и/или стажантски програми. Те винаги се позовават на Кралската Директива 2271/2004, която регламентира такива случаи. Това, че не са подготвени да отговорят ясно и точно на конкретни запитвания, става ясно, когато им се отправят такива въпроси като например, дали сградата е достъпна, какви помощно-технически средства имат на разположение, какви подходящи условия за хора с увреждания предлагат и т.н. В такива ситуации, човек остава с впечатлението, че подобни случаи не подлежат на контрол и мнозинството от държавните служители наистина нямат познания за проблемите, пред които стажантите с увреждания могат да се изправят по отношение на достъпността и т.н.

Център за независим живот

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Европейския съюз

Платени стажове за хора с увреждания в Европейския Парламент

Основната цел на тази програма е да даде възможност на хората с увреждания да придобият ценен и значим професионален опит, като се запознаят отблизо с дейността на Европейския Парламент.

Стажовите са отворени за кандидати, завършили университети или други подобни учебни заведения, както и за хора, чиято квалификация е с по-ниска степен от университетското ниво. Продължителността на стажовете е пет месеца. Ще бъдат приемани и одобрявани единствено кандидати, които могат да удостоверят, че имат увреждане.

Приетите стажанти получават сума от 1 070 евро, а допълнителните им разходи, свързани с увреждането се

покриват максимум до 50 % от размера на месечната стипендия.

Стажовите започват от 1-ви октомври и 1-ви март. Периодът за кандидатстване е от 15-ти март до 15-ти май за есенния период от 1-ви октомври, и съответно от 15-ти август до 15-ти октомври за пролетния период с начало 1-ви март.

За платените стажове и процедурата за кандидатстване може да прочетете повече на интернет-страницата на Европейския Парламент: www.europarl.europa.eu

Актуални новини

Понастоящем страните-партньори подготвят брошура, която трябва да бъде публикувана най-късно до септември, 2007. Нейното съдържание ще се фокусира върху политиките за хора с увреждания, достъпността във всичките ѝ измерения, както и техническата експертиза на работното място. Брошурата ще бъде адресирана към ръководителите на отдел „Човешки ресурси” в държавните агенции и всички заинтересовани страни.

Център за независим живот

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Европейския съюз

Център за независим живот

София 1000
Ул. „Екзарх Йосиф” №60
Телефон и факс (02) 983 31 17; 983 25 15
E-mail: cil@cil-bg.org; web-site: <http://www.cil-bg.org>

